

237.**Zákon ze dne 9. října 1924,**

kterým se zřizuje Zvláštní fond pro zmírnění ztrát povstálých z poválečných poměrů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Zřízení a účel.**§ 1.**

Zvláštní fond pro zmírnění ztrát povstálých z poválečných poměrů, nadále označovaný slovem „fond“, tvoří se z příspěvků ústavů uvedených v §u 2, lit. a) až c), a z příspěvků státních. Tento fond jest samostatná právnická osoba a jeho sídlem jest Praha.

§ 2.

Účelem fondu jest poskytnouti prostředky k částečné úhradě ztrát povstálých z poválečných poměrů:

a) akciovým společnostem a společností s r. o., provozujícím peněžní a bankovní obchody, pokud vydávají vkladní knížky anebo přijímají vklady na běžný účet;

b) záložnám všeho druhu a úvěrním společenstvům (družstvům), t. j. společenstvům (družstvům), která úvěrní obchody provozují ve skutečnosti i podle stanov jako svou hlavní činnost;

c) spořitelnám ve smyslu zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 Sb. z. a n., kterým se upravují právní poměry spořitelen, zahrnující v to spořitelny, uvedené v §u 21, odst. 1., a §u 33, odst. 3., cit. zákona, jakož i zemským úvěrním ústavům, které vydávají vkladní knížky (listy);

d) výdělkovým a hospodářským společenstvům (družstvům), která nejsou zahrnuta pod lit. b), a jejich nákupním a prodejním ústřednám (svazům).

§ 3.

(1) Fond spravuje a na venek zastupuje 17členné kuratorium, které pozůstává z předsedy, jeho náměstka a 15 kurátorů.

(2) Předsedu, jeho náměstka a 3 kurátory jmenuje vláda ze státních úředníků a jiných zájmově nesúčasných kruhů jakožto své zástupce v kuratoriu po návrhu ministra financí, učiněném v dohodě s ostatními účastníky ministry. Ostatní členy kuratoria jmenuje vláda po návrhu ministra financí, učině-

ném v dohodě s ostatními účastníky ministry tak, aby byly v kuratoriu zastoupeny skupiny těchto ústavů, jak jsou vyjmenovány v odst. a) až d) §u 2, každá 3 kurátory. Obdobným způsobem jmenuje vláda po 2 náhradních kurátorů pro kurátory zastupující vládu i pro kurátory zastupující jednotlivé skupiny ústavů vyjmenovaných v §u 2, celkem tudíž 10 náhradníků.

(3) Osoby nevolitelné do poslanecké sněmovny Národního shromáždění nemohou se státi členy kuratoria nebo náhradníky členů kuratoria.

(4) Členové kuratoria i jejich náhradníci jmenují se na dobu 5 let. Jejich úřední období se počíná doručením jmenovacích dekretů a se končí jmenováním nástupců. Před uplynutím úředního období zaniká úřad člena kuratoria (náhradníka) úmrtím, odstoupením, ztrátou volitelnosti do poslanecké sněmovny Národního shromáždění a odvoláním. Předseda, jeho náměstek nebo kurátor (náhradník) může býti odvolán vládou po návrhu ministra financí, jestliže porušuje nebo zanedbává hrubě své povinnosti.

(5) Úřad člena kuratoria jest úřadem čestným a bezplatným.

(6) Členové kuratoria a jejich náhradníci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o poměrech ústavů (§ 2) seznávaných při vykonávání svého úřadu; povinnosti této mohou býti zbaveni jen ústavem, o jehož poměry jde. Porušení povinné mlčenlivosti jest důvodem odvolání.

§ 4.

(1) Předpisy o tom, jakým způsobem má kuratorium vykonávat svou působnost a jak projevuje na venek svoji vůli, obsahují jednací řád, který kuratorium v dohodě s ministerstvem financí sdělá do dvou měsíců po vyhlášení tohoto zákona.

(2) Dokud nebude jednací řád sdělán, podpisuje se fond pravoplatně tak, že pod jeho zákoné označení (§ 1) kýmkoli napsané nebo vytištěné připojí své podpisy předseda nebo jeho náměstek a některý jiný člen kuratoria.

§ 5.

Účetní, pokladní a kancelářskou službu fondu obstarává Zemská banka v Praze, u níž dlužno uložiti volné hotovosti, cennosti a listiny fondu. Vzájemná práva i povinnosti buďtež upraveny zvláštní smlouvou mezi kuratoriem a Zemskou bankou. Tato smlouva se

stane pro fond závaznou teprve schválením ministrem financí.

§ 6.

Kuratorium sestaví ku dni 31. prosince každého roku celkové výkazy příjmů a vydání, jakož i seznam jmění a dluhů fondu, a předloží obě prostřednictvím ministra financí vládě ke schválení.

Příspěvky svépomocné.

§ 7.

(1) Ústavy v §u 2, lit. a) až c), uvedené jsou povinny platiti fondu svépomocné příspěvky podle níže naznačených zásad.

(2) Povinnost platiti svépomocné příspěvky a rozsah této povinnosti řídí se podle provozních výsledků, jak se jeví v čistém zisku vykázaném v řádně schválené bilanci, případně v dividendě přiznané na základě takovéto bilance. Rozhodnými jsou provozní výsledky docílené v obchodním roce, který předchází bezprostředně roku, za nějž se má příspěvek platiti. Byl-li v některém roce docílen čistý zisk, nastává povinnost platiti příspěvek pro příští rok. Končí-li se bilance ztrátou, jest ústav pro příští rok od příspěvků osvobozen.

(3) Obsahuje-li bilance provozní výsledky za dobu kratší nebo delší jednoho roku, pokládá se za čistý zisk obchodního roku částka celoroční, která se vypočte z poměru doby provozu k jednoročnímu období.

(4) Změny nastalé v roce, za který se má příspěvek platiti, nemají ani na povinnost k placení příspěvků ani na jeho výměru žádného vlivu.

(5) Pro rok, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti, platí ústavy, jichž právní existence se počala před tímto rokem, svépomocné příspěvky podle zásad, stanovených v odst. 2. nebo 3., částkou celoroční; jinak se platí svépomocné příspěvky pro první rok příspěvkové povinnosti podle provozních výsledků docílených v prvním obchodním roce a jen pro onu jeho část, po kterou povinnost trvala.

(6) Povinnost platiti příspěvky zaniká počátkem roku, ve kterém ústav příspěvkem povinný vstoupil v likvidaci anebo ve kterém byl na jeho jmění uvalen konkurs.

§ 8.

Základnou pro stanovení příspěvku u ústavů označených v §u 2, lit. b) a c), jest čistý zisk docílený v roce rozhodném a vykázaný

v řádně schválené bilanci sdělané podle stanov nebo podle zvláštních bilančních předpisů, kdežto u ústavů uvedených v §u 2, lit. a), tvoří tuto základnu akciový nebo kmenový kapitál, který má nárok na dividendu za rok rozhodný pro příspěvkovou povinnost nebo by měl takový nárok, kdyby se dividendu vyplácela.

§ 9.

(1) Příspěvek činí u ústavů, uvedených v §u 2, lit. b) a c), 10% čistého zisku naznačeného v §u 8.

(2) Bankovní společnosti (§ 2, lit. a) platí jakožto příspěvek:

a) 1 1/4% příspěvkové základny (§ 8), přesahuje-li dividendu za rok pro výměru příspěvku rozhodný 12% akciového (kmenového) kapitálu, majícího nárok na dividendu,

b) 1% příspěvkové základny (§ 8), činí-li dividendu za rok pro výměru příspěvků rozhodný více než 9, nejvýše však 12% akciového (kmenového) kapitálu majícího nárok na dividendu,

c) 3/4% příspěvkové základny (§ 8), činí-li dividendu za rok pro výměru příspěvku rozhodný více než 7, nejvýše však 9% akciového (kmenového) kapitálu majícího nárok na dividendu,

d) 1/2% příspěvkové základny (§ 8), činí-li dividendu za rok pro výměru příspěvku rozhodný 6 až 7% akciového (kmenového) kapitálu majícího nárok na dividendu,

e) 1/4% příspěvkové základny (§ 8), činí-li dividendu za rok pro výměru příspěvku rozhodný méně než 6% akciového (kmenového) kapitálu majícího nárok na dividendu,

f) 1/10% příspěvkové základny (§ 8), nevyplácí-li se dividendu za rok pro výměru příspěvku rozhodný; tento příspěvek nesmí však činiti více než polovinu čistého zisku docíleného podle schválené bilance v roce rozhodném pro výměru příspěvku.

§ 10.

(1) Ústavy jsou povinny svépomocné příspěvky zaplatiti beze zvláštního předpisu v zákonité výměře do 14 dnů po té, kdy byla bilance za rok pro výměru příspěvku rozhodný příslušným orgánem schválena. Nedojde-li k tomu do 30. června, dlužno odvésti na příspěvek zálohu částkou rovnající se příspěvku z roku předešlého.

(2) Byla-li bilance za rozhodný rok schválena před vyhlášením zákona, dlužno pří-

spěvky za první rok příspěvkové povinnosti zaplatiti stejným způsobem do 30 dnů po vyhlášení zákona.

(3) Z příspěvků a příspěvkových záloh včas neodvedených platí se úrok z prodlení ve výši přesahující o 2% eskontní sazbu cedulového ústavu.

§ 11.

(1) Ústavy příspěvkem povinné předloží každoročně svou bilanci do 14 dnů po jejím schválení kuratoriu fondu s doklady o schválení a usnesení příslušného orgánu o tom, jak naložiti s čistým ziskem.

(2) Podle předložených dokladů přezkouší kuratorium platbu příspěvků; zjištěný nedoplatek se předepíše i s úroky z prodlení, přeplatek se účtuje ve prospěch příspěvků budoucích nebo se vrátí.

Příspěvky státu.

§ 12.

Ministr se zmocňuje, aby fondu po dobu jeho trvání prikazoval ze státních příjmů roční příspěvek požadovaný kuratorem, nejvýše však 50,000.000 Kč ročně.

Ztráty a plán na jejich zmírnění.

§ 13.

Kuratorium vyšetří vhodným způsobem ztráty, jež ústavy v §u 2 naznačené utrpěly zejména poválečnými poměry, pokud tyto ústavy ve lhůtě označené v §u 17 zažádaly o poskytnutí podpory z fondu, a sestaví plán, podle kterého by měl fond přispívat k úhradě těchto ztrát. Tento plán předloží kuratorium prostřednictvím ministerstva financí vládě ku schválení. Za ztráty vzniklé poválečnými poměry dlužno pokládati zejména ztráty, způsobené poklesem cen zboží nebo hodnoty investic a ztráty z dubiosních pohledávek. K jiným ztrátám možno přihlížeti pouze tehdy, žádá-li to důležitý zájem veřejný. Podpory fondu k úhradě ztrát nesmí přesahovati peníz, jehož zúročení aspoň 4% a umoření nejvýše ve 40 letech jest zajištěno pravidelnými příjmy fondu.

Fondové dluhopisy.

§ 14.

(1) Kuratorium vydá až do výše povolených podpor ku krytí ztrát fondové dluhopisy majiteli svědčící, aspoň 4% zúročitelné a slo-

sováním nejvýše ve 40 letech splatitelné. Bližší ustanovení o těchto dluhopisech obsahují jednací řád kuratoria fondu. Vzorec fondových dluhopisů vyžaduje schválení ministerstvem financí.

(2) Na každém dluhopisu budiž ministerstvem financí nebo zvláštním k tomu účelu jmenovaným vládním komisařem potvrzeno, že zúročení a umoření vydaných dluhopisů jest plně kryto řádnými příjmy fondu.

(3) Za správné zúročení a splacení fondových dluhopisů ručí podpůrně stát.

§ 15.

Dluhopisů, které fond vydal v mezích tohoto zákona, lze užiti jednak k úročnému uložení peněz sirotčích, svěreneckých, depositních, nadačních, dále peněz ústavů, podléhajících veřejnému dozoru a poštovního úřadu šekového, jednak za služební a obchodní kauce, tyto však jen do výše bursovního kursu, ale nikoli přes jmenovitou hodnotu.

§ 16.

Ústavy uvedené v §u 2 jsou povinny na žádost kuratoria převzítí fondové dluhopisy za jejich jmenovitou hodnotu až do 1/2% všech vkladů přijatých v běžném účtě, na vkladní knížky (listy) a pokladniční poukázky.

Postup při povolování podpor ku krytí ztrát.

§ 17.

(1) Ústavy naznačené v §u 2 mohou do 6 měsíců od vyhlášení tohoto zákona žádati o poskytnutí podpory k úhradě svých ztrát. Na žádosti později podané nelze vzítí zřetele.

(2) Ústavy, které podléhají povinné revisi podle zákona ze dne 10. června 1903, čís. 133 ř. z., o revisi výdělkových a hospodářských družstev a jiných spolků, a podle zákona ze dne 15. dubna 1919, čís. 210 Sb. z. a n., o úpravě poměrů družstev na Slovensku, podají žádost u revisního svazu (ústředí), ku kterému v den podání žádosti přináležely. Tento svaz jest povinen dříve, než zašle žádost příslušnému místu k rozhodnutí, provéstí podrobnou revisi u společenstva (družstva) žádajícího za podporu, pokud tak neučinil bezprostředně před podáním žádosti. Ostatní ústavy podají žádost přímo u předsedy kuratoria fondu.

(3) Kuratorium fondu jest povinno u ústavů, které u jeho předsedy podaly žádost za podporu, provéstí revisi, pokud mu stav žadatelův není jinak spolehlivě znám.

§ 18.

O žádostech ústavů uvedených v §u 2, lit. a) až c), rozhoduje s konečnou platností komise pozůstávající ze zástupců vlády v kuratoriu (§ 3, odst. 2.) a z kurátorů, kteří zastupují skupinu, k níž ústav žádající o podporu přináleží, pokud podpora, která se má na žádost poskytnouti, nepřesahuje výše, se kterou bylo ve schváleném sanačním plánu (§ 13) pro tento ústav počítáno. Usnesení komise o vyšší podpoře vyžaduje schválení vládou.

§ 19.

(1) O žádostech za poskytnutí podpor společenstvům (družstvům) uvedeným v §u 2, lit. d), rozhodují zájmová ústředí, která budou vládou určena, za účasti zástupce ministra financí i zástupce ministra příslušného podle povahy žádajícího společenstva (družstva).

(2) Příslušným jest pro společenstva (družstva) zemědělská ministr zemědělství, pro živnostenská ministr obchodu a pro ostatní ministr sociální péče.

(3) Zástupcům ministrů zmíněných v odst. 1. přísluší při rozhodování o žádostech za podporu právo veta. Jestliže ústředí povolané k rozhodování o žádostech nevyhoví přání zástupce ministra financí nebo zástupce ministra podle odst. 2. příslušného, rozhoduje o žádosti ministr financí v dohodě s příslušným ministrem.

§ 20.

(1) Podpory z fondu k úhradě ztrát se zpravidla poskytují ve fondových dluhopisech.

(2) Dluhopisy připadající na podpory povolené společenstvům (družstvům) uvedeným v §u 2, lit. d), vydá kuratorium ústředím, která jsou povolána rozhodovati o žádostech za podporu. Tato ústředí jsou povinna chovati převzaté dluhopisy bezpečně a odděleně od svého jmění až do slosování, používajíce kuponových výtěžků i částek přijatých za slosované dluhopisy k úmoru dluhů společenstva (družstva), jemuž se dostalo podpory, ačli dluhopisy těmi neuspokojí přímo věřitelů společenstva (družstva), pro něž má dluhopisy v úschově. Kuratorium i ministerstvo financí mají právo dohlížeti svými orgány na řádné zachovávání této povinnosti.

(3) Část povolené podpory může být se souhlasem vlády vyplacena v hotovosti, žádá-li to nutně zájem veřejný.

§ 21.

(1) Poskytnutí podpory ku krytí ztrát může být vázáno předchozím splněním určitých podmínek. Jakožto podmínka může být zejména žádáno provedení reorganizace ústavu, jenž o podporu žádá. Kromě toho může u ústavu, kterému se podpora poskytuje, a na jeho útraty být ustanoven důvěrník nebo zvláštní 2-až 3členná dozorčí komise. Důvěrník i dozorčí komise mají právo a povinnost dohlížeti všestranně na hospodaření ústavu; bez jejich svolení nesmí být žádné usnesení správních orgánů ústavu provedeno. Tímto ustanovením nejsou dotčena práva vyrovnávacího správce, jakož i práva dozorčí komise ustanoveného u ústavu, jemuž bylo přiroči povoleno.

(2) Pokud by nebylo tím ohroženo tvoření rezerv a nutné zúčtování vlastního závodního kapitálu, může být při poskytnutí podpory požadováno, aby ústav, jemuž se podpora dostává, ji z budoucích čistých zisků splácel.

Všeobecná, daňová a poplatková ustanovení.

§ 22.

K plnění povinností, které jim § 11, odst. 1., ukládá, mohou být liknavé ústavy kuratoriem donuceny pořádkovými pokutami až do 10.000 Kč. Tyto pokuty plynou do pokladny fondu.

§ 23.

Pořádkové pokuty jakož i svépomocné příspěvky s příslušenstvím se vymáhají soudní exekucí; výkazy kuratoria fondu o nezaplacených pořádkových pokutách nebo svépomocných příspěvcích, opatřené kuratoriem doložkou o vykonatelnosti, tvoří exekuční titul.

§ 24.

Členové představenstev a dozorčích rad ústavů, které požádaly o podporu z fondu, pak členové představenstev a dozorčích rad revisních svazů a členové správních orgánů zájmových ústředí povolaných rozhodovati o žádostech za podporu, jakož i revisori, kteří provedli revisi sloužící za podklad rozhodnutí o žádosti za podporu z fondu, ručí tomuto fondu i státu za veškerou škodu, která byla tím způsobena, že následkem jejich vědomě nepravých údajů nebo následkem jejich nedbale provedených revisí byla poskytnuta podpora z fondu, ačkoliv žadateli zcela nebo z části v duchu tohoto zákona nepřislušela.

§ 25.

Dluhopisy fondové převzaté podle ustanovení §§ 16 a 20 ústavy a svazy (ústřední) společenstev (družstev) jakožto věřiteli společenstev (družstev), jimž se podpor dostalo, mohou býti bilancovány ve jmenovité hodnotě.

§ 26.

Vláda se zmocňuje, aby nařízením uložila výdělkovým a hospodářským společenstvům (družstvům), označeným v §u 2, lit. d), povinnost platiti 10% bilančního čistého zisku zvláštním fondům, zřízeným u jich ústředí (svazů) ku zajištění bezpečného vývoje přičleněných družstev.

§ 27.

(1) Fond jest osvobozen od daně rentové a to jak od daně placené přímo, tak i od daně srážené dlužníkem.

(2) Dluhopisy (§ 14) jsou osvobozeny od poplatků a jejich úroky i od poplatků i od daně rentové.

(3) Svépomocné příspěvky ústavů, uvedených v §u 2, lit. a) až c), jakož i příspěvky družstev, placené podle ustanovení §u 26, jsou přípustnou srážkovou položkou při vyměření daně výdělkové podle II. hlavy zákona o osobních daních ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. z., a daně zárobkové podniků veřejně účtujících podle uh. zák. čl. ze dne 16. října 1916, čís. XXXIV. Podpory poskytnuté z fondu ústavů v §u 2 uvedeným nejsou započitatelnou příjmovou položkou při vyměrování daně výdělkové podle zákonů právě citovaných.

§ 28.

Spacením všech vydaných dluhopisů (§ 14) zaniká právní osobnost fondu a přestává příspěvková povinnost státu i ústavů označených v §u 2. Jmění fondu připadá státu.

§ 29.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provedou jej všichni členové vlády.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

těž za ministra **Dr. Beneše.**

Šrámek v. r.	Dr. Franke v. r.
Dr. Hodža v. r.	Dr. Markovič v. r.
Stříbrný v. r.	Srba v. r.
Bečka v. r.	Malypetr v. r.
Dr. Dolanský v. r.	Habrman v. r.
Dr. Kállay v. r.	Novák v. r.

Udržal v. r.

238.

Zákon ze dne 10. října 1924,

kterým se zřizuje Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Zřízení, účel a organisace.

§ 1.

Aby byla podporována spořivost zvýšením bezpečnosti vkladů a příznivý rozvoj peněžnictví byl co možná zabezpečen, zřizuje se Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé, dále označovaný pouze slovem „f o n d“.

§ 2.

Fond jest samostatná právnická osoba a jeho sídlem jest **P r a h a**.

§ 3.

(1) Příslušníky fondu, t. j. subjekty, které za předpokladů předepsaných zákonem mají nárok na výpomoc z fondu, jsou tyto, v tutuzemsku sídlící, peněžní ústavy:

a) zemské úvěrní ústavy, vydávající vkladní knížky (listy), a spořitelny ve smyslu zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 Sb. z. a n., kterým se upravují právní poměry spořitel, zahrnujíc v to spořitelny uvedené v §u 21, odst. 1., a §u 33, odst. 3., cit. zákona;

b) záložny všeho druhu a úvěrní společenstva (družstva), t. j. společenstva (družstva), která úvěrní obchody provozují ve skutečnosti i podle stanov jako svou hlavní činnost, pokud vydávají vkladní knížky (listy) nebo přijímají vklady na běžný účet;

c) společnosti akciové a společnosti s ručním obmezeným, provozující bankovní a peněžní obchody, vydávající-li vkladní knížky (listy) nebo přijímají-li vklady na běžný účet.

(2) Příslušníky fondu stávají se peněžní ústavy, existující již v den vyhlášení tohoto zákona, vyhlášením zákona a ústavy, vzniklé po vyhlášení zákona, dnem, kdy započne jejich právní existence.

(3) Bez újmy práv již nabytých zaniká příslušenství k fondu vyhlášením konkursu nebo při jinakém zániku peněžního ústavu dnem, kdy tento ústav přestal právně existovati.